

ԵՐԿՈՒ ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԳՐԱԿԱԿ Լ. ՓՈԼԱՏԵԱՆԵՆ

ՀԱՅ ՄԱՍՄՈՒԼԻՆ ԴԵՐԸ ՄԵՐ ԿԵԱՆՔԻՆ ՄԷՋ

Կ'ուզենք որ շեղում մը չնկատուի Հայ Մամուլին նուիրուած մեր թերթին Հոկտեմբերի թիվին խմբագրականը, որ ընդհանրապէս կը ձօնուէր Սահակ-Մեսրոպեան հրաշալի ստեղծագործութեան պանծացումին. այսինքն՝ Հայ Մշակոյթի սկզբնաւորութեան, զարգացման պատմութեան եւ մեր ժողովուրդին գոյութեան անհաւասար պայքարին մէջ կատարած փրկարար դերին: Որովհետեւ հայ մամուլը անբաժանելի ու լրացուցի՛ մասը կը կազմէ Հայ Մշակոյթին, իսկ անոր աշխատաւորները նուիրեալ մշակները՝ հայ գիրին ու դպրութեան: Իսկ ինչ կը վերաբերի Սփիտքի հայ ներկայ իրականութեան, անվարան կրնանք ըսել թէ հայ թերթն է որ կը հանդիսանայ ազգապահպանման պայքարին ամենէն ազդու զէնքերէն մէկը եւ, հետեւաբար, ան արժանի է սիրոյ, երախտագիտութեան եւ հնչուն գնահատութեան:

Մամուլի գօրութեան եւ կատարած դերին մասին շատ գրուեր ու խօսուեր է, ամէն ազգի եւ ամէն սերունդի կողմէ, իբրեւ ճշմարտութեան խուզարկումին եւ ընդհանուրի բարիքին ձգտող միշոց մը: Հիւլէական այս դարուն, ձայնասփիտուի եւ հեռուստատեսի հրաշքի այս օրերուն, մամուլի ազդեցութիւնը ո'չ միայն նուազած չէ, այլ՝ գիտութեան ընծայած նոր դիրութիւններէն օգտուելով՝ առաւել գօրացած է եւ իր ազդեցութիւնը տարածած՝ կեանքի ամէն մէկ մարզին վրայ: Եւ թերեւս իր արագ աճումին եւ գրաւած գօրութեան դիրքին պատճառով, անիկա ինկած է իր առաքելութեան բարձունքն եւ դարձած՝ քարոզչութեան, մրցակցութեան եւ առեւտրական ծանուցումի մեծարանակ արտադրութիւն մը, որմէ կը զնեն առատ դրամ տուող կողմերը:

Հայ մամուլը, հակառակ ժամանակի ժխտական ոգիին, կը պահէ մամուլի ճշմարիտ կոչումը, Ակարագիրին հիմնական գիծերը, ու հանրային դաստիարակի իր առաքելութիւնը:

Խորհո՛ւրդ մըն է հայ մամուլին ծնունդը եւ գաղտնիք՝ իր գոյատեսումը:

Առաջին հայերէն թերթը, «Ազդարար» լոյս տեսաւ Հայաստանէն դուրս, հեռաւոր Մատրասի մէջ, Հնդկաստան, յաւէտ երանելի Յարութիւն Քհն. Շմատոնեանի խբագրութեաբ, 1794 Հոկտեմբեր 16ին:

Արդէն մեր պատմութեան րոլոր մեծ ստեղծագործութիւնները կատարուեցան օտարութեան մէջ, սակայն ծառայեցին հայ ժողովուրդին բարօրութեան, ձգտումներուն իրագործումին, Հայաստանի ազատութեան եւ անկախութեան հետապնդումին:

Օտարութեա՛ն մէջ ստեղծուեցան մեր Ա.Բ.Գ.ը:

Օտարութեա՛ն մէջ ձեւակերպուեցան մեր տպագրական տառը:

Օտարութեա՛ն մէջ հիմնուեցան Հ. Բ. Ը. Միութիւնը:

Ասոնք երեւոյթներ են, որոնց մասին կ'արժէ մտածել ատեն ատեն, երախտագիտութեամբ յիշել անոնց հիմնադիրներն ու մեծ աշխատաւորները, ինչպէս նաև լեցուիլ անոնց ազգասիրական ու հայրենասիրական գգացումներով: Հայ թերթը հայ Հոգիին պահպանման եւ միասնականութեան ամենէն գօրաւոր ազդակն է, հայ եկեղեցին եւ հայ դպրոցն եւրք: Տարագիր հայը ուր որ գնաց նախ հիմնեց իր Հայատքին տունը, անոր քովիկը իր վարժարանը եւ ապա հրատարակեց իր թերթը եւ պահեց զայն անհաւատալի զոհողութեամբ:

Հայ թերթը քոյր գաղութները իրարու կապող եւ մանաւանդ գաղութները մայր Հայրենիքին կապող ոսկի կամորք մըն է, անոր հիասքանչ վերելքին խապորկները պանդուխտ հոգիներուն թերող աւետաբեր թոշունը:

Հայ թերթը ամենօրեայ քաջալերիչ ձայնն է հայ կեանքին, ազգային հաստատութեանց եւ կազմակերպութեանց պաշտպանը, կտակներու եւ ժառանգութեանց բարոր յանձանձումին հսկողը, ինչպէս նաև համազգային հանգանակութեանց մղիչ ուժը:

Հայ թերթը մեր աւանդութեանց, բարքերուն եւ լեզուին անքուն հսկողն է, մեր ժողովուրդին ֆիզիքական գոյութեան սպառնացող դաւերուն դէմ ծառացող աննկուն մարտիկն ու արդար Շատին անխար յուշարարը:

Հայ թերթը հանրային դպրոց մըն է, որուն շնորհի բազմաթի հայ մարդեր, որոնք գրկուած են դպրոցական նատարաններու առջեւ նատելու երանութենէն եւ Ա. Բ. Գ.ի դասին բարիքէն, կարդալ սորված են եւ կրնան նամակ գրել ինքզինքնին արտայայտելու չափ:

Հայ թերթը իմացական աշխատանքի եւ գրական փորձերու հանդիսավայրն է մեր մտաւորականութեան եւ նորահաս գրողներուն համար: Յառաջադէմ ազգերու մէջ ի՞նչ դեր որ կը կատարէ պարբերական մամուլը – ամսագիր, եռամսեայ եւլա. – նոյն այդ պաշտօնը կը կատարէ հայերէն օրաթերթը: Անոր էջերուն մէջ Կ'արձարձուին հայ կեանքը շահագրգոռ ազգային, եկեղեցական, պատմական ու առօրեայ հարցերը. անոր էջերուն մէջ լոյս կը տեսնեն մեր գրողներուն վէպերը, պատմուածքն ու բանաստեղ ծութիւնները. անոր էջերուն մէջ գրախօսականի միւթ կ'ըլլան նոր լոյս տեսած գիրքերը եւ անոր էջերուն մէջ կ'ոգեկոչուին մեր տօները, պատմական թուականները, գրական-հասարակական դէմքերու ծննդեան կամ մահուան տարեդարձները:

Ահա, հայ թերթը, իր յատկանշական գիծերուն մէջ, եւ ահա՝ իր կատարած ազգօգուտ, անփոխարիմնելի դերը: Ու անդրադառնալու համար անոր լրի իմաստին եւ արժեքին, խորհեցէք պահ մը, թէ բոլո՞ն հայերէն թերթերը դադրած են... ինչպիսի՞ ամայութիւն մը, անպարագիծ Սահարա մը, պիտի ստեղծուի այլապէս կղզիախումբերու վերածուած արտասահմանի հայ կեանքին մէջ:

Հայ միտքի աշխատաւորներու անձնուրաց խումբին մէջ՝ հայ խմբագիրն է որ կը կատարէ ամենէն սեւ ու ապերախս գործը: Հայ գրագէտը իր հանգիստէն ու քունէն գողցուած ժամերուն արդիւնքը՝ պատմուածքն ու վէպը կը տեսնէ գիրքի մը ձեւին տակ. հայ բանաստեղ ծը իր ներշնչումին ու երկունքին պտուիլը կրնայ ամփոփել հատորի մը կողքին տակ. իսկ հայ խմբագի՞ոը... անիկա անհաշի կուտայ, կուտայ իր ամբո՞ղջ ժամանակը, կը քամէ իր սիրու եւ կը հալեցնէ իր ուղեղը: Ան պէտք է խմբագրական գրէ ամէն օր, տարբեր տարբեր նիւթերու վրայ, տրամադրութիւն ունենայ կամ ոչ. պէտք է յօդուածներ սրբագրէ, պէտք է թղթակցութիւն պահէ իր աշխատակիցներուն ու յաճախորդներուն հետ. պէտք է վարչական գործ կատարէ ու երբեմն ալ սեւ գոգնոցը կապլով՝ թերթին էջերը կապէ: Տակաւիճ՝ իրեւ ատենախօս՝ պէտք է պատասխանէ այս կամ այն քաղաքէն եկած հրաւիրին, յաճախ իր ճամբուն ծախսն ալ իր նիմար քակէն ինգալով... Ան իր վարձատրութիւնը կը փնտուէ իր ժողովուրդին ծառայելուն գործունակութեան մէջ. կը հալի ինք մոմի նման, լոյս սփոնլով իր շուրջը, եւ եթէ կրնայ սանդիսամատ ծառայել նոր սերունդէն քանի մը արժանաւոր ու գաղափարական տղոց բարձրացումին, ինքզինք երշանիկ կը գգայ անհունօրէն:

Զմոռնանք հայ մամուլին միւս աշխատաւորը, հայ գրաշարը, եւ յանձն առած իր զոհութիւնը, առանց որուն անհնարին է որեւէ հայերէն թերթ հրատարակել արտասահմանի մէջ: Անիկա հայ մամուլին «անծանօթ զինուոր»ն է, որ իր աշքին լոյսը կը սպառէ բազմատեսակ ձեռագիրներ քակելով ու շարելով, իր առողջութիւնը կը քայքայէ տողաշարին կրակին ու թյնին առջեւ:

Հապա՞ հայ թերթին աշխատակիցը. անիկա անվճար ու հաւատարիմ անդամն է հայ թերթի խմբագրական կազմին, անոր սիմերէն մէկը, որ գիշերը մինչեւ ուշ ատեն նատած յօդուած կը գրէ, բարեկամ խմբագիրին աղաշանքին ի պատասխան:

Ինչպիսի կրնանք գնահատել ու վարձահատոյց ըլլալ «թուղթի փառքը» պաշտող եւ հայ մամուլին համերգով արթշիո նուիրեալ այս հոգիներուն:

ՅԱՅՏԱԳԻՐ

Կիրակի, 29 Սեպտեմբեր 2002, Քլինթըն ԻԱ, Թենըֆլայ, Նիւ Շըրզի

Աղօթք Բարգէն Ռ. Վրդ. Անուշեան
Հովհաննես Մամիկոնյան Հայոց Եկեղեցւոյ

Բացման Խօսք Նորայր Մկրտիչեան
Ատենապետ ԹՄՄ Նիւ Եղբի Մասնաճիւղի

Կենաց Զարմինել Պողոսեան

Հանդիսավարութիւն Յակոբ Վարդիվառեան
Անդամ ՌԱԿ Կեդրոնական Վարչութեան

«Փոլատեան Մարդը» Տոք. Նուպար Պէրպէրեան
Ասենադպիր ԹՄՄ Կեղրոնական Վարչութեան

Ասմունք («Հաշուեարդար», վ. ԹԵՐԵՆԻԱՆ)..... Սեղա Ծեպեենան

Երգ («Գանձեր Ունեմ», Գ. Ալեմշահ, «Կ'անձիսէ Տղաս», խօսք՝ Վ. Թէքէնան) Անահիտ Պողոսեան
Դաշնակի թնկերակցութիւն՝ Գլաւեէ Աւագեան

«Փոլատեան Խմբագիրը» Պարոյք Աղպաշեան
Խմբագիր «Զարթօնը» օրաթերթի

Երգ («Գանձեր Ունեմ», Գ. Ալեմշահ, «Կ'անձիսէ Տղաս», խօսք՝ Վ. Թէքէեան) Անահիտ Պողոսեան
Դաշնակի ռնկեռակցութիւն՝ Գայանէ Արածան

Ընթեղոսում Ցորենարին գործերին Միար և ջարմին Պոլոսեաններ

Խոսք Գնահատանքի Խաժակ Արք. Պարսամեան
Առաջնորդ Հայոց Ամերիկակի

Անդ Խոզը Ցուցակը

ՓՈԼԱՏԵԱՆ՝ ԱԶԳԱՅԻՆ ԴԷՄՔԵՐՈՒ ՄԱՍԻՆ

Յակոր Անտոնեան

Իր տեղը հայ գրականութեան մէջ. եթէ հարկ ըլլար նման աշխատանք մը կատարելու, անվարան պիտի ըսկինք, թէ արևմտահայ բանաստեղծութեան ածուին մէջ Անտոնեան իր տեղը ունի քննուց Մեծարենցի և խոհուն Թէքէեանի կողքին:

Յակոր Ասատորեան

Յակոր Ասատորեանի գրականութիւնը գլխաւոր երեք մարզեր կ'ընդգրկէ. գիւղը, տարագրութիւնը և ամերիկահայութեան առօրեան: Եթէ Համաստեղ, Նորիկեան և Վահէ Հայկ և ուրիշներ Խարբերդի, Միհրան Տէր Ստեփանեան Տէօրթ Եղի և Սիմոն Սիմոնեան Սասունի հայ ժողովուրդին կեանքը փոխադրեցին մեր գրականութեան, Յակոր Ասատորեան Կապաթովկիոյ հայոց գիւղերն ու բարքը տուաւ, մասնաւորաբար պատմական Արգէոսի փէշին նստած Չոմախլուին, իր վարի և վերի թաղերով:

Վահագն Դաւթեան

Վահագն Դաւթեանի բանաստեղծութիւնը իբր խորք և ձև կը զատորոշուի հայրենական մեր քննարեգութեան ընդհանուր մթնոլորտէն. անիկա երջանիկ Աերդաշնակութիւնն է արևելահայ և արևմտահայ բանաստեղծութեանց դրական յատկանշներուն. ունի մէկուն ժողովրդական բխումի երակը և պարզ գրաւչութիւնը, և միւսին՝ մտածումին խորութիւնն ու արտայայտութեան խտութիւնը:

Յակոր Դաւիթեան

Յակոր Դաւիթեան խոհուն, փափկանկատ և սրամիտ անձ մըն էր: Կը խուսափէր նկարուելէ և ցոյցէ, սնամէջ վեճերէ և կեղծ արտայայտութիւններէ: Իբր հայորդի՝ խորապէս ազգասէր և հայրենասէր մէկն էր: Իր համոզումներուն մէջ հաստատ էր և դատումներուն՝ խոհական և արդարակորով: Իսկ իբր գաղափարական առաջնորդ՝ ազգային-եկեղեցական-հասարակական հարցերու մէջ միշտ աներեր ու միշտ սկզբունքային:

Գէորգ Էմին

Գէորգ Էմին գրականութեան մէջ «լեռնային ճամբա»ներ որոնող բանաստեղծ մըն է, որ գիտէ խիզախել յախտենական ճշմարտութիւններու ի խնդիր: Անոր սիրտը ընդունակ է ո՞չ միայն ընկալելու իր բազմաչարչար ժողովուրդին դարաւոր տենչերը, այլ՝ «քսաներորդ դար»ու մարդկութեան հոգեկան տագնապներն ու բարօր կեանքի մը ձգտումները:

Վահան Թէքէեան

Իբրև ազգային քաջ գործիչ և անկախ հրապարակագիր, Թէքէեան ճանչցաւ տրտմութիւնը մեր կեանքին և ենթարկուեցաւ անորակելի յարձակումներու... Ու «հայ» մը մարեց իր աչքին մէկին լոյսը: Բանաստեղծը, յետագային, այս վա՛տ արարքին, չարիթին, պատասխանեց... բարիքով, ստորագրելով իր «Մէկ Հատիկ»ը, որ հարստացուց մեր բանաստեղծութիւնը:

Մինաս Թէօլէօլեան

Թէօլէօլեանի մեծագոյն և անքաւելի մեղքը և, միաժամանակ, անհերքելի փաստը անոր հատուածական ատելախանձ ոգիին, որուն մաղձը տարածուած է հայրենական մեր գրականութեան յատկացուած բաժնին վրայ մասնաւորապէս և գաղափարական գետնի վրայ իրեն տարակարծիք գրողներու՝ ընդհանրապէս:

Փրոֆ. Բարունակ Թովմասեան

Ան ուղղութիւն և զարկ տուաւ Հ.Բ.Ը. Միութեան կրթական, երիտասարդական և շինարարական մեծ ձեռնարկներուն: Իրեն յատուկ նրբամտութեամբ և հաղորդականութեամբ՝ լեզու գտաւ լիբանանահայոթեան վերնախալին հետ և յաջողեցաւ կարևոր թիով դէմքեր բոլորեւ Միութեան և ազգային-եկեղեցական հրատապ պարտականութեանց շուրջ: Իր խորհուրդներով բարերարութիւն կատարելու մղեց զանոնք:

Աւետիք Խաչակեան

Իր հոգին իբրև երգ միշտ պիտի հնչէ հայ շրթներուն վրայ. որ կը գերեզմանը, որ կը գտնուի անմահն Կոմիտասին կողքին, պիտի դառնայ ուխտատեղի մը բոլո՞ր հայերուն համար, և իր յիշատակին արևը պիտի լուսաւորէ գալիք սերունդներու կեանքին ուղիները:

Վիկտոր Համբարձումեան

Հայ ժողովուրդը երկար դարերով Արագածին նայած է իբր սրբազան լեռ մը. իր երգերով պանձացուցեր է անոր ջուրերը իբր դեղ ու դարման սրտի վէրքերու: Արագածի քառագագաթ բարձունքին վրայ է որ անիկա վառած է իր հաւատքին կանթեղը, իր յոյսին պատրոյգը դնելով Լուսաւորչի արցունքն գոյացած իտին մէջ. և պատգամած՝ յաջորդ սերունդներուն թէ այն որ կը հաւատայ Հայ Հոգին անմահութեան, ան պիտի տեսնէ այդ լոյսը, որ չի մարիր ու չի հատնիր որքան ալ որ սուր հովեր փշեն և մութը երկար տեսէ:

Հիմա Արագածի գագաթին վրայ կը վառի Հայ իմացական հանճարին բոյլը, որուն ամենէն պայծառ աստղն է Վիկտոր Համբարձումեան:

Թորգոմ Պատրիարք Մանուկեան

Թորգոմ Պատրիարք գգայուն հոգի մըն է, բանատեղծ, մտաւորական և երաժշտագէտ, որ գիտէ արժէքը մեր իմացական գեղեցկութիւններուն և հարստութիւններուն՝ Հայ դպրոցին, Հայ երգին, մատենադարանին և տիա ու տաղին:

Գարեգին Կաթողիկոս Յովսէփեանց

Ժամանակից հայ մտաւորականութեան (աշխարհական թէ եկեղեցական) այն բացառիկ դէմքերն մէկը հանդիսացաւ ան, որ կրցաւ լայն չափով իրացնել հայ հանճարին այլազան արտայայտութիւնները իր անձին մէջ և իր էութենէն բխող տաքուկ շունչով և իմացական լոյսին ցոլքերով զանոնք շաղելով թուղթին յանձնել իբրև ոստիմնասիրութիւն և գիրք, որոնք օտար արուեստաբաններուն ուշադրութիւնը գրաւեցին, և իբրև թևաւոր խօսքեր՝ որ հայ բազմութիւնները իրենց կախարդանքին տակ առին:

Տիրան Արք. Ներսոյեան

Ան Հ.Բ.Ը. Միութեան գյութիւնը և տեսականութիւնը բարիք մը կը նկատէր հայ կեանքի մէջ և անոր ամենէն թանկագին դրամագլուխը՝ ազգաշէն գործունէութիւնը, վայելած վարկն ու ժողովրդականութիւնը, որոնք աւելի ծանր կը կշռեն քան՝ իր դրամագլուխը: Ան կը թելադրէր աշալուրջ ըլլալ ճերքին վտանգի հանդէպ. այսինքն՝ ինքնակուղական սակաւապետական հիմնարկ մը չըլլալ, այլ՝ «խնամքով և իմաստութեամբ» պահել անոր ժողովրդական բնոյթը և ոգին:

Պողոս Նուպար Փաշա

Պողոս Նուպար ոչ միայն գուրգուրաց և հսկեց Միութեան աստիճանական կառուցումին վրայ, այլ՝ մտածեց և տագնապեցաւ անոր ապագայի ճակատագիրին մասին, որպէսզի Բարեգործականը չունենար տխուր վախճանը իրեն նախորդող համանուն կազմակերպութիւններուն,

և ամբողջապէս ծառայէր ազգային շենքի հիմներուն գօրացումին, բարոյական կորովին ուժեղացումին և իմացական աշխատանքի ընդլայնումին:

Քենիամին Նուրիկեան

Քենիամին Նուրիկեանի անդարձ մեկնումով կը փակուի Արևմտահայ Գրականութեան հարուստ մէկ շրջանը, որ ծանօթ է Հայաստանեաց կամ Գաւառի Գրականութիւն անունով, որուն վաստակաւոր մշակներէն մէկը հանդիսացաւ ան հեռաւոր այս ափերուն վրայ իբրև արժանաւոր յաջորդը Թղկատինցիի և Ռուբէն Զարդարեանի՝ Համաստեղի, Վահէ Հայկի և քանի մը ուրիշներու հետ:

Ծահաճ Ծահնուր

Ծահնուր եղաւ այն գրագէտը որ ճանչցաւ իրականութիւնը, մօտեցաւ ծնողագուրկ տղոց և լոյսին հանեց անոնց հոգիները ալեկոծող գգացումներն ու միտքերը չարչրկող մտածումները: Ըստ այս բոլորը իրապաշտ բառերով, խայլող լեզուով և հզօր շունչով: Հա՛րկ էր սթափեցնել երկրի յուշերով, հէքեաթներով թմրած ուղեղները, անցելապաշտ միտքերը, որոնք կտրած էին իրենց կապերը իրականութեան հետ: Իսկ բախտախնդիր առաջնորդնե՞ր և աթոռագուրկ «ճախարար»ներ կեղծիքի, սուտի վարագոյր քաշած էին Հայրենիքի իրականութեան շուրջ...: Ծահնուր ճանչցաւ այդ իրականութիւնը որպէս փրկութեան լաստ, ներշնչման աղբիւր, և զսաւ. «մեղա՞յ, մեղա՞յ Արարատին», որ անկեղծ աղաղակն էր բովանդակ սփիտքին:

Արշակ Զօպանեան

Մեր լեզուն կրեց իր պերճ արձակին լուսաւոր հետքը, մեր գրական քննադատութիւնը՝ իր գեղապաշտ ոգիին ու ճաշակին ազդեցութիւնը, մեր իրապարակագրութիւնը մրցանիշեր հաստատեց իր քրոնիկներով, իր բանասիրական յայտնաբերումները ճամբան հարթեցին միջնադարեան մեր գրականութեան ուսումնասիրութեանց և թարգմանչական վաստակը մեզ կը հրահիրէ երախտագիտութեան՝ ազգովին: Իսկ մեր Դատին ու ազգային բազմապիսի շարժումներուն իր բերած անխոնջ ջանքերը, սրտառուց վկայութիւնները կը հանդիսանան իր Սերունդին, որ երազեց, աշխատեցաւ, տառապեցաւ ու զոհուեցաւ Հայրենիք մը կերտելու ճամբուն վրայ:

Վազգէն Ա. Պալճեան, Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց

Վազգէն Ա. հայրենասէր է: Իբրև ունկնդիր մը Հայոց Պատմութեան անլոելի ձայնին, զոր գիտեն լսել անաղարտ հոգիով հայ մարդիկը միայն, և արժանընտիր Գահակալը Մայր Աթոռին, քաջ գիտէ հայրենի հողին նպաստն ու անփոխարինելի դերը մեր ժողովուրդին ազգային գոյութեան համար, ինչպէս նաև ազգային նկարագրին պահպանման և ստեղծագործ հանճարին ծաղկման տեսակէտով: Նաև գիտէ կարևորութիւնը Հայաստանի ներկայ իրականութեան, որ ամենէն ապահով երաշխիքն է մեր իղձերուն իրականացման, անցեալի արժէքներուն փրկութեան և օստարասիիւր հայութեան հոգիին ուժեղացման համար:

Տոքթ. Նուրապար Պէրպէրեան

Քառասո՞ն տարի...: Ի՞նչ դիւրութեամբ կ'արտասանենք այս թուանշանը, մէկ անգամէն և գուցէ արտորանքով, ի հարկէ առանց անդրադառնալու թէ չորս տասնամեակը կ'ընդգրկէ կեանքի մը գործօն աշխատանքի շրջանը՝ իր երազներով, լոյսերով, դժուարութիւններով, ոգործումներով, առօրեայի մաշումով և հոգեկան տագնապներով, ինչպէս նաև՝ մշտանորդ հաւատքով և յարաճուն խանդավառութեամբ, որոնք կը յատկանշեն հայ խմբագիրը և կը գծեն անոր կեանքին հարազատ պատկերը: